

Free Clinic

methadonverdeelcentrum/ Antwerpen

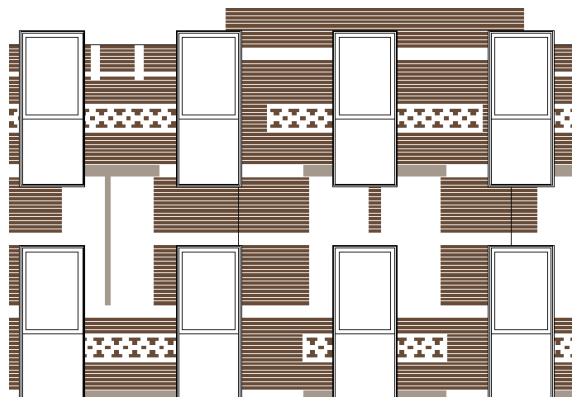
ssa/27

De eenheidsbebouwing van drie woningen aan de Schijnpoort maakt deel uit van een geheel aan overblijfselen van het oorspronkelijke spoorwegemplacement Noord. Al deze bouwwerken werden destijds in een eenheidsstijl opgericht. Samen dragen ze een verhaal uit dat cruciaal is om de 19de eeuwse stedelijke en territoriale ontwikkeling te begrijpen. Door hun verwantschap komt de omvang, de samenhang en het doordachte karakter van de toenmalige infrastructurele uitbouw ten volle tot uitdrukking.

Het bouwwerk kan niet langer in zijn architecturale integriteit gehandhaafd worden. Het programma van 'Free Clinic' dat er moet worden gevestigd, vereist een oppervlakte die het dubbele is van wat de bestaande structuur kan bieden. Het gebouw wordt vrijgemaakt van zijn annexen en volledig uitgehold. Alleen de schil gevormd door de buitenwanden wordt bewaard. Raamdorpels worden weggenomen en dagopeningen dichtgemetseld. Binnen de schil wordt een nieuwe structuur ingebracht. Ze fixeert de oude enveloppe en vormt het skelet van een interne nieuwbouw. Om het hulpverleningsprogramma geheel op de begane grond te houden, worden nieuwe gelijkvloerse aanbouwen voorzien. Het kantoorprogramma wordt binnen de sjabloon van de bestaande enveloppe ontwikkeld. De schil wordt verhoogd met een bijkomende bouwlaag die op de buitenlijn van de bestaande gemetselde kroonlijsten wordt opgetrokken. Al het nieuwe metselwerk wordt in dezelfde witte kalkzandsteen uitgevoerd als die welke in het decoratieve apparaat van de oorspronkelijke gevels werd toegepast. Alzo worden de oorspronkelijke gevels ingebed in nieuwe massieve wanden. De blauwdruk van de spoorwegwoningen wordt in het nieuwe gebouw gefixeerd. De figuur tekent zich af als het relict van een verleden.

In dit ontwerp proberen we aansluiting te vinden met een werkwijze die destijds vaak op het patrimonium werd toegepast maar sinds de opkomst van een extreem geformaliseerde architectuur meestal verworpen wordt. Oude structuren werden opgenomen in nieuwe gebouwen zonder dat men het nodig vond om ze te verbergen. Het 'oude' werd geacht legitimiteit te verlenen aan het 'nieuwe'. Het cultuurhistorische belang van de bestaande eenheidsbebouwing ligt minder in haar objectwaarde dan in het feit dat ze getuigenis aflegt van een geschiedenis. Wat hier aan oorspronkelijke objectwaarde verloren gaat, wordt teruggewonnen in beeldwaarde en uiteindelijk hersteld in actuele betekenis en objectwaarde.

De Schijnpoort bevindt zich op de kruising van een belangrijke stedelijke invalsweg met de ringinfrastructuur; op de overgang van de binnenstad en de rand; aan het oostelijke uiteinde van het Park Spoor Noord. Het ontwerp wordt ingezet om die plek herkenbaar te maken. Het lichaam van het gebouw gaat de hoogte in. Hierdoor kan het een verband aangaan met de watertorens die er tegenover staan; kruislings over het spoorwegtalud en de Schijnpoortweg, aan de ingang van Park Spoor Noord. De spoorwegwoningen en de sokkels van de waterreservoirs hebben hetzelfde decoratieve metselwerkapparaat. De stapeling van de ijzeren vaten op de metselwerkschachten vertoont een zekere analogie met de superpositie van de oude schil en de witte doos. Beide bouwwerken staan in afzondering; steken af tegen de omgeving door hun hoogte en massa. Zoals de Waterreservoirs het parklandschap inleiden, markeert de gestalte van 'Free Clinic' de aankomst in de binnenstad.

wedstrijd op uitnodiging AG Vespa, Antwerpen

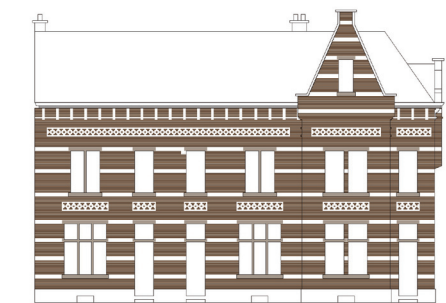
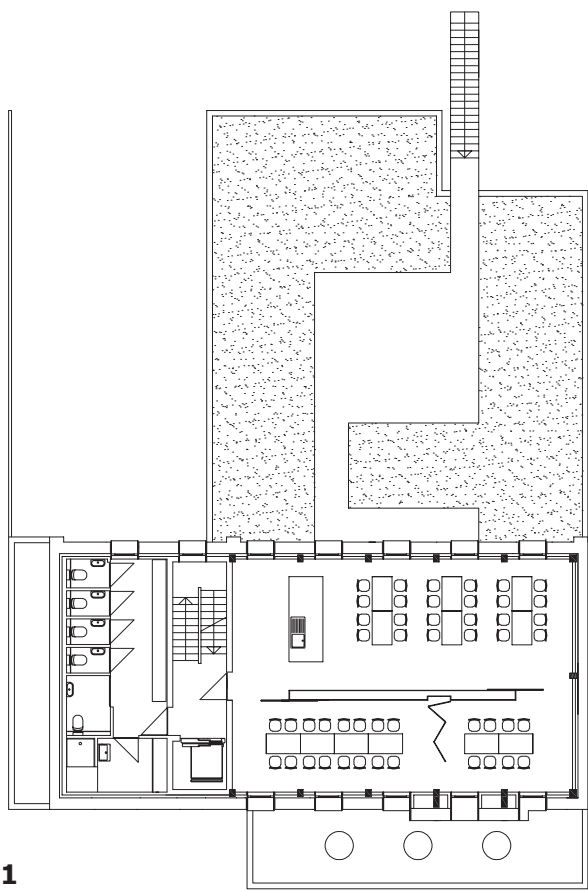
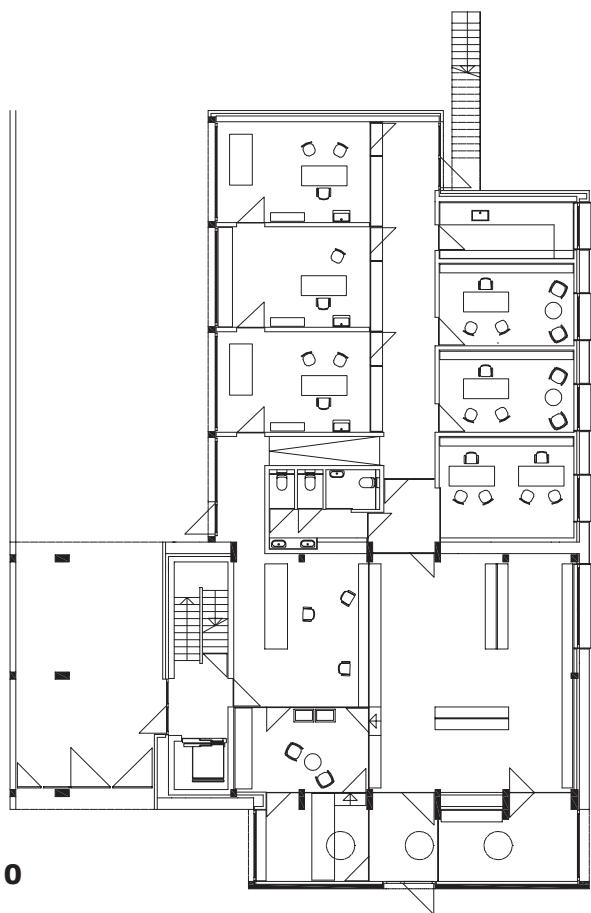
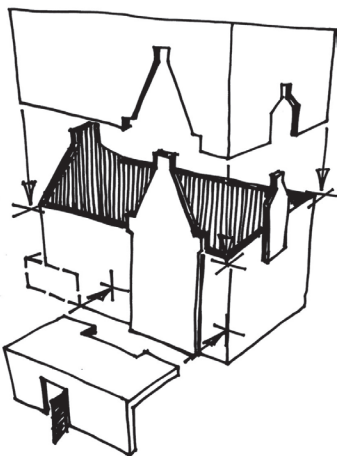
ontwerp: 2006

ontwerpers: Guy Châtel & Kris Coremans

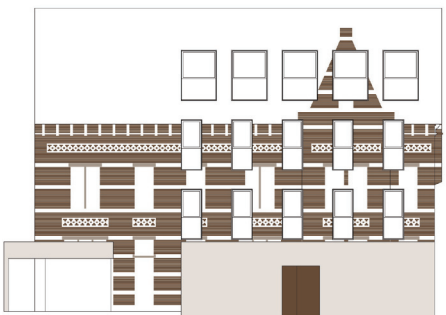
mmv.: N Van Hulle

ism.: Bureau Bouwtechniek (Antwerpen), ABT (Antwerpen), Studiebureau R. Boydens (Loppem)

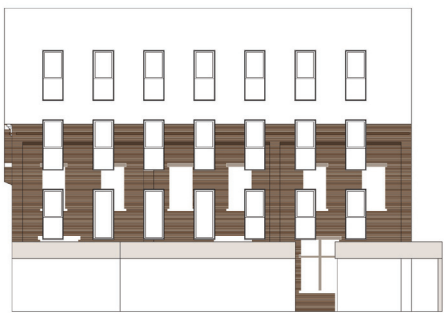
BESTAANDE VOORGEVEL

NIEUWE VOORGEVEL

BESTAANDE ACHTERGEVEL

NIEUWE ACHTERGEVEL

